

РЕШЕНИЕ

№ 40466

гр. София, 03.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 11.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **8736** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по жалба на И. А., гражданка на С., [дата на раждане] в [населено място] - С., притежаваща паспорт № N00797877, издаден на 13.01.2024 г. от Д., валиден до 12.07.2026 г., чрез адв. Д. И. - А., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“, издаден на 25.07.2025 г. от Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Т..

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен и постановен в противоречие с материалноправните разпоредби. Твърди, че с постановения отказ е налице нарушение на материалния закон и по-конкретно - нарушение на чл. 8, § 1 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ). Административният орган е игнорирал факта, че И. А. и нейното дете са членове на семейството на лице с предоставена международна закрила в Република България, на когото е разрешено да се събере със съпругата си и малолетното си дете на територията на страната. Излагат се доводи, че органът е допуснал нарушение на правото на зачитане на личния и семейния живот, доколкото с тях се налага принудително разделяне на семейството и трайна раздяла между съпрузите, както и между детето и неговия баща. Твърди, че никъде във фактическите основания към постановения отказ не е посочено защо административният орган е приел, че са налице визираните в чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ предпоставки. Липсват доказателства за наличието на каквито и да е конкретни обстоятелства, които да опровергават съдържанието на приложените към заявленията доказателства. Счита, че административният орган е постановил акта си, без да изясни релевантните за административното производство факти и обстоятелства. Административният орган изобщо не е взел предвид, наличието на стабилен административен акт - Решение № 17890/23.11.2023 г. на заместник-председателя на

ДАБ-МС, издадено по реда на чл. 34 от ЗУБ. Иска се отмяна на отказа и изпращане на преписката на компетентния орган с указания за издаване на поисканата виза. Претендира направените по делото съдебни и деловодни разноси.

В представени допълнително писмени бележки се сочи, че с приложеното от ответника писмо на ДАНС с молба от 30.10.2025 г. се сочат имена на сирийски граждани, без правно основание, които се третират като нарушители без доказателства и без да са взети предвид индивидуалните обстоятелства за всяко от лицата. Твърди се, че съдържанието на писмото на ДАНС противоречи на чл. 14 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и на чл. 1 от Протокол № 12 към ЕКПЧ.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. Д. И. - А., която поддържа жалбата.

Ответникът - консулско длъжностно лице, завеждащ Консулска служба на Република България в [населено място], Република Т., редовно призван, не изпраща представител.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление, подадено на 03.02.2025 г. И. А. е кандидатствала за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: национален паспорт, издаден от компетентните власти; Решение № 17890 от 23.11.2023 г. на зам. - председателя на ДАБ, с което на основание чл. 34, ал. 1 и 2 от ЗУБ е разрешено на М. Х. А. да се събере на територията на Република България със своята съпруга И. А. и своето дете Д. А. А.; копие от свидетелство за семейно положение; застрахователна полица.

Въз основа на тези документи е издаден оспореният отказ за издаване на виза вид „D“ от 25.07.2025г. от А. Д., Втори секретар в Посолството на Република България в И., Република Т. Като правно основание в отказа са посочени разпоредбите на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, а като фактическо такова – събиращите семейства си чужди граждани с получена закрила в Р. България, реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно средства за издръжка, за да не прибегват членовете на семействата им до системата за социално подпомагане. Липсва и свидетелство за съдимост.

В съдебното производство е приета като писмено доказателство по делото становище, представено от Държавна агенция „Национална сигурност“ в което е посочено, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществена от СДМ – ДАНС, като е изразено отрицателно становище.

Като доказателства по делото са приети Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г., с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 и чл. 29а, ал. 2 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от ЗЧРБ; Заповед № 6/13.02.2025 г. на генералния консул на Република България в [населено място], Република Т., с която А. З. - консулско длъжностно лице (КДЛ), е определен с правомощия да взема самостоятелни решения за издаване на виза, отказ и изпращане за съгласуване или за извършване на допълнителни проверки по подадените заявления за издаване на визи.

В проведеното открито съдебно заседание, процесуалният представител на жалбоподателя представя договор за наем на недвижим имот със страна М. Х. А. от 01.09.2024 г., трудов договор на същото лице от 02.04.2024 г., друг трудов договор на М. А., сключен на 16.04.2025 г., справка по чл. 62, ал. 5 от КТ от НАП за М. Х. А., трудов договор отново на М. А. с дата 06.08.2025 г., с който е назначен на длъжност кофражист, ведно с длъжностна характеристика и протокол от НАП с данни за електронни трудови записи, от които е видно, че трудовият договор от 06.08.2025 г. е

регистриран в НАП към дружеството „Монбилд“ ЕООД.

При така установеното от фактическа страна, съдът стигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е на дата 08.08.2025 г. Оспореният административен акт е връчен на жалбоподателя на 25.07.2025 г.

По силата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи за дългосрочно пребиваване не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. Видно от текста на жалбата до съдът, жалбоподателката се е позовала на обстоятелства касаещи нарушаването на права по ЕКЗПЧОС чл. 8 – „събиране на семейство“. Предвид изложеното настоящият състав приема, че жалбата, попада в предвиденото в закона изключение, същата е допустима и следва да бъде разгледана по същество по изложените в нея основания. Същата е в срок и е процесуално допустима, по същество основателна.

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е установен в Закона за чужденците в Република България. Изрично изискване за влизане на територията на страната на чужд гражданин, който не е гражданин на държава – членка на ЕС, е да притежава валидно издадена виза. Съгласно чл. 9 от ЗЧРБ, визата е разрешение за влизане и пребиваване или летищен транзит. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира както видовете, издавани визи за пребиваване на територията на страната, така и органът, който е компетентен да ги издаде – съответното дипломатическо или консулско представителство на Република България, съгласно чл. 9 от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визов режим (НУРИВОВР).

По силата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерството на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1 от ЗЧРБ.

Оспореният отказ е издаден от компетентен орган. Съдът взе предвид приложените по делото заповеди - Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от ЗЧРБ; Заповед № 6/13.02.2025 г. на генералния консул на Република България в [населено място], Република Т., с която А. З. - консулско длъжностно лице (КДЛ), е определен с правомощия да взема самостоятелни решения за издаване на виза, отказ и изпращане за съгласуване или за извършване на допълнителни проверки по подадените заявления за издаване на визи.

Спазено е изискването за форма – оспореният Отказ за издаване на виза вид „D“ от 25.07.2025 г. от А. Д. (оправомощен със Заповед № 6 от 13.02.2025г.), завеждащ консулска служба Република България в [населено място], по заявление от 03.02.2025 г., е обективизиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на Отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, изискуеми и съгласно общите правила, установени в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК.

Основанията за отказ за издаване на виза са регламентирани в чл. 10 ЗЧРБ и чл. 34 НУРИВОВР, като съгласно последната разпоредба не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец, съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или

консулското представителство или от упълномощено от него лице, а в случай на издаване на виза на границата – от ръководителя на органа по чл. 10, ал. 2 или от упълномощено от него длъжностно лице. В този формуляр се вписват мотивите, като се посочва основаниято за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ е чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ. В цитираните точки е предвидено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава; след проверки е установено, че носителите на основаниято не пребивават в страната; нямат осигурено жилище и задължителното здравно осигуряване; не могат да предоставят задължителното свидетелство за съдимост.

По искане на адвоката на кандидатката за виза тип „D“, в режим на довеждане беше допуснат разпит на свидетел – лицето с хуманитарен статут М. Х. А., който е получил международна закрила от страната ни и се яви в съдебната зала в проведеното на 11.10.2025 г. открито съдебно заседание, което е индиция, че той най-вероятно се намира за постоянно на територията на Република България и провежданата административна процедура не е само формална с цел членовете на неговото семейство да имат възможност да пребивават на територията на страната, за да я използват като пункт за транзит към друга държава от ЕС. Този факт се потвърждава и от възпроизведените от него свидетелски показания в залата, в които посочва че от 3 години живее в С., кв. Д. и разполага с достатъчно голям апартамент под наем, в който може да живее заедно със семейството си. Учи български език, работи иска да остане в България.

Съдът констатира, че оспореният отказ е издаден при нарушение на изискването за форма, уредено в чл. 59, ал. 2, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс. Според тази разпоредба административният акт в писмена форма трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

В обжалвания акт е посочена формално и единствено разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от Закона за чужденците в Република България. Не е посочено какви са тези данни, от кого и по какъв начин са получени и защо се приема, че Република България ще се ползва за транзитен пункт. Не се сочи, кои изявления и кои документи не представляват годно доказателство относно намерението и целта на пътуване на лицето. Съответно кои са липсващите документи, които е следвало да бъдат представени в хода на административното производство, за да се одобри заявлението за виза.

Липсата на конкретни и логични мотиви, свързани с отказа за издаване на виза вид „D“ е абсолютна предпоставка за отмяна на оспорения акт и е в унисон с константната практика на ВАС (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956 от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

Изложеното, освен нарушение на формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, навежда и съществено процесуално нарушение съгласно чл. 146, т. 3 от АПК, доколкото препятства правото на защита на засегнатото лице да разбере мотивите на засягащия го негативен за него акт, респ. да организира защитата си срещу него, както обосновано е посочено в жалбата.

В съдържанието на акта липсват конкретни мотиви, обосноваващи този извод. В конкретния случай, административният орган изобщо не е взел предвид, наличието на стабилен административен акт – Решение № 17890 от 23.11.2023 г. на зам. - председателя на ДАБ, с което на основание чл.34, ал.1 и 2 от ЗУБ е разрешено на М. Х. А. да се събере на територията на Република България със своята съпруга И. А. и своето дете Д. А. А..

Съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ, визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4 от българските дипломатически или консулски представителства. Видно от посочената разпоредба, издаването на виза, не е поставено под условие.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Конвенцията за правата на човека и основните свободи постановява, че „Всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция“, като (ал. 2) намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите“. Аргументи и доказателства за прилагане на изключението не са ангажирани от ответника.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет (чл. 20, ал. 1, т. 2 от НУРИВОВР). Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо е да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визира членовете на семейното ядро, а именно баща, майка и малолетните и непълнолетни деца (Съображение 9). Разпоредбите на Съображение 14 и чл.5, пар.4 от Директива 2003/86/ЕО изискват решението за отказ на заявлението да бъде надлежно мотивирано. Съюзният акт предвижда, че държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве (чл. 6, пар. 1). В конкретния случай, административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред и сигурност, а наведените такива от националното законодателство (чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ) са недоказани и необосновани (чл. 170, ал. 1 от АПК). Изложеното определя материалната незаконосъобразност на оспорения отказ по смисъла на чл.146, т.4 от АПК.

С оглед изложеното се прави извода, че отказът е бланкетен, като позоваващ се единствено на правната норма, което е необосновано. Когато се отказва предоставянето на определено право следва за лицето да е ясна причината за това, конкретната такава, съотнесима към неговата хипотеза. Не може мотивите да се дописват в хода на производството по оспорване на отказа. Същите е желателно да са изложени в самия акт, но могат и в отделно становище към преписката да се намира, което конкретно не е така. Следователно отказът е незаконосъобразен, поради което трябва да се отмени и преписката да се върне на ответника за ново разглеждане на заявлението с обсъждане на събраните доказателства.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на разноски и такива се претендират. Представен е списък, който включва 10 лв. държавна такса и 100 лв. депозит за преводач в съдебното заседание.

Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на И. А., гражданка на С., [дата на раждане] в [населено място] - С., притежаваща паспорт № N00797877, издаден на 13.01.2024 г. от Д., валиден до 12.07.2026 г., отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“, издаден на 25.07.2025 г. от Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Т..

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на И. А., гражданка на С., при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на И. А., [дата на раждане] в [населено място] - С., притежаваща паспорт № N00797877, издаден на 13.01.2024 г., разноски в размер на общо 110. 00 лв.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред ВАС на РБ.